

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristočna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 91.

V Ljubljani, v ponedeljek 21. aprila 1884.

Letnik XII.

Gospodje volilci!

Naši kandidatje, ktere Vam za dopolnilne volitve v mestni zastop Ljubljanski priporočamo, so sledeči gospodje:

Za II. volilni razred,

ki voli v torek dne 22. t. m.:

Alfred Ledenik,
trgovec in hišni posestnik,

dr. Ivan Tavčar,
odvetnik,

Ivan Gogola,
notar.

Za I. volilni razred,

ki voli v četrtek dne 24. t. m.:

dr. Karol Bleiweis vitez Trsteniški,
deželni poslanec in hišni posestnik,

Franc Fortuna,
veletržec in hišni posestnik,

Franc Peterca,
podjetnik in hišni posestnik,

Vaso Petričič,
trgovec in hišni posestnik.

Národní volilní odbor.

Četrta in zadnja seja enkête o kmetiskih razmerah na Kranjskem

pričela se je 18. t. m. popoldne ob štirih. Predsedoval je g. deželni glavar grof Thurn, vdeležil se je nje zopet gospod deželni predsednik baron Winkler, zapisnikar pa je bil g. Klun.

G. Svetec poročal je najprej o pristojbinah pri izročitvi kmetij. Omenjal je, da gledé izročitve kmetij po smrti uradi niso različnih misli. Gledé izročitve med živimi pa temu ni tako. Ministerski ukazi velevali, da izročitev med živimi, ako stariši posestvo izročajo otrokom, naj bo kakor izročitev zaradi smrti. Pa v navado je prišlo, da se take izročitve vrše, kakor da bi se posestvo prodalo. To je velik razloček, kakor g. poročevalec pojasnjuje z zgledom iz dejanskega življenja. Zarad tega so bile večkrat pritožbe; v Ljubljani so se zmerom držali slabega načela, na Dnnaji so to iz prva vedno v boljšem smislu reševali, zdaj pa tudi na Dunaji pritrjujejo našemu finančnemu uradu. On misli, da se je morda spremenil dotični referent. Reč se tukaj ne more rešiti, ali mogoče bo morda doseči, da se povrnejo k stari navadi, ki na Štajarskem še zmirom veljá. Prav bi bilo, da bi se toraj že skoraj sprejela nova pristojbinska postava, ki manjšim posestnikom obeta velike polajšave. On toraj nasvetuje, da bi se obrnili do deželnega predsedništva, ki je ob enem predsedništvo finančne direkcije, s prošnjo, naj se pri izročitvah kmetij ravna tako, kakor pred 10 leti. On toraj nasvetuje:

„Prečastiti g. deželni predsednik se naprosi, naj on blagovoli posredovati pri finančnih uradih, ako treba pri visokem finančnem ministerstvu, da se na Kranjskem zopet povrne stara praksa, to je, da se bo odstotna pristojba od izročitev, ki se na-

redé med stariši in otroci v življenji, ravno tako merila, kakor od teh izročitev, kadar se zgodé zaradi smrti. Deželni odbor pa je prošel, to prošnjo izročiti preč. g. c. k. deželnemu predsedniku.“

G. Robič podpira ta predlog. Znano mu je iz njegovega službovanja, da se je v tem oziru res različno ravnalo. Izmed prejšnjih dveh finačnih uradov na Kranjskem ravnal je Ljubljanski milejši kakor Novomeški. Zgodilo se je, da so celó računski uradi bistveno preminjali dotične zneske, kar bi ne bili smeli, ker imajo samo gledati, ali ni kaka pomota v računskih knjigah. To ni pravilno, in ako v novi pristojbinski postavi o tem ni nobenega določila, naj se gleda na to, da se to zgodi. — G. Ogulin omenja, da se je celó od mater, ki so otrokom prepustile svojo doto v povikšanje njih dedščine, tirjalo, da so morale plačati 3 1/2 odstotkov pristojbine z dokladi vred. Tudi omenja, da se morajo pristojbine plačati v 30 dneh, med tem ko juridične osebe plačujejo počez desetletni ekvivalent. (G. deželni predsednik pride v zbornico in ž njim pride profesor Haupe [ne Hauche, kakor smo zadnjič pisali], ki je želel nekterih pojasnil zaradi domačih obrtnij. Gosp. deželni glavar poda se toraj z njim domu, in predsedništvo prevzame g. Murnik). — Gosp. Ogulin stavi na to sledeče predloge:

1. Od nepremakljivega blaga naj bi se plačeval pristojbinski ekvivalent.

2. Od premakljivega blaga naj bi se pristojbina plačevala po zmerni trdno določeni meri.

3. Ako bi se pa ekvivalent ne bi sprejel, naj bi se

a) pristojbina plačevala samo od čiste vrednosti;

b) pri zapuščinah ali izročitvah, pri kterih je z dolžnostmi, ki izvirajo iz ženitvanske pogodbe, več dolga kakor premoženja, ali ako se dote zboljšajo, bi se pristojbine ne smele povikšati;

c) tridesetdnevni obrok za plačanje pristojbin naj bi se odpravil, in določili naj bi se drugačni obroki brez zarajtovanja obresti, n. pr. za znesek do 10 gold. 30 dni, za 10 do 20 gold. dva meseca, in tako dalje v tej razmeri.

G. Kersnik povdarja, da je ločitev pristojbin res jako sitna reč, kar notarji najbolj čutijo, ki se morajo dostikrat posluževati zvijač, da ljudem pomagajo. Navede tudi zgled, ki kaže, kako se te pristojbine določujejo. Pritožil se je do ministerstva, in morda se bo tudi še obrniti do upravne sodnije, ne vé pa, kako se bo reč določila. — Gosp. Svetec odgovarja, da kaj takega še ni čul, kar je povedal g. Kersnik, ko tudi v primerljivi smrti ravna tako, kakor da bi se posestvo prodalo. To je dvojna napaka, ki priča, da finančni uradi ne vedó prav, kako naj bi ravnali. Gledé pregleda g. Ogulina je težko izreči mnenje, ker se ne vé, kaki nasledki bi bili. Pri juridičnih osebah ni prememb, pri drugih so pa dostikrat že v treh letih. On toraj ne more priporočati tega nasveta. Gledé obrokov je njegova misel dobra, primerno bi bilo, da se tudi obroki raztegnejo, da bi pa podlaga tem obrokoma morala biti postava. — Pri glasovanju se sprejme nasvet g. poročevalca Svetca. Od predlogov gosp. Ogulina se prvi in drugi zavržeta, tretji a, b, c se pa sprejmó. — G. deželni predsednik naznaní, da bode rad prevzel nalogo, ki mu jo priporočá enkéta. — Gosp. Svetec še nasvetuje nasledni predlog:

„Deželni odbor naj pošlje peticijo do državnega

zbora, da se pristojbinski noveli sklenejo polajšila za kmečka posestva, in to:

a) Pri izročitvah med živimi, kakor zaradi smrti enako.

b) Da se štempelske pristojbe za zneske do 50 gold. tudi v neprepisnih in zemljeknjižnih rečeh znižajo na 12 kr. od vlog in na 10 kr. od prilog in rubrik.“

G. Robič omenja, da ljudje ne poznajo postav zaradi kolekovanja, da je toraj prehudo jih zaradi tega kaznovati. Zato on priporočá sledeči dostavek:

„Pri visoki vladi naj se dela na to, da kadar se pri preiskovanju o porabi koleka na dotične vloge zapisnike pokaže kaka pomanjkljivost, se ne naklada strankam kazni, ampak od njih zahteva le doplačilo primanjkljaja.“

G. Kersnik odgovarja, da se zdaj več tako ne ravna kakor nekdanj, sicer pa podpira predlog Robičev. — Dr. Dolenec omenja, da višji uradi večkrat v enakih slučajih razločujejo drugače. Tudi v drugem oziru se gledé kolekovanja ne ravná enako. — G. Svetec se strinja s predlogom gosp. Robiča. Pri glasovanju se sprejmejo nasveti gosp. Svetca s predlogom g. Robiča vred.

G. Svetec poročá potem o napravi domačih ali mirovnih sodiščih, ki se mu ne zdé potrebni. Sedanje postave ljudem dajejo zadostne polajšave, ako se jih le hočejo poslužiti. Toraj v tem oziru ne stavlja nobenega predloga. Za varuhe zapravljivim gospodarjem tudi skrbé dosedanje postave, zato tudi o tej zadevi ni treba novih postav, in on vsled tega ničesar ne nasvetuje. Porotne sodnije so nova svobodomiselna naprava, težavna in draga ali vendar naj je ljudstvo ne izpušča iz svojih rok. Toda polajša naj se ljudem kolikor mogoče in le v tem oziru bo treba nekoliko gledati, zato tudi o tej zadevi ne stavlja nobenega predloga. — G. Dev opominja, da gledé mirovnih sodišč že obstojé postavne določbe, treba pa je to ljudem na znanje dati. Zato nasvetuje:

„Slavna enkéta naj po deželnem odboru vpliva za vpeljavo postav od leta 1873 o poravnanju nad strankami pri občinah, in naj se med občine razpošlje dotična postava.“

G. Bavdek ugovarja, da bi bilo dobro, ko bi se določilo, da se trmoglavi ljudje ne bi smeli tožiti, ako bi sosedje reč razsodili. — Dr. Namorš naznanja, da v njegovem okraji se ljudje dostikrat poslužujejo postavne polajšave. Pri glasovanju se v smislu g. poročevalca preide o mirovnih sodiščih na dnevni red. Nasvet g. Deva se jemlje na znanje. — Gledé varuhov zapravljivim gospodarjem dr. Vošnjak povdarja, da bi se morala občinam dati pravica, da za take ljudi tirja varuhe, ker mora ona za-nje in družino skrbeti, ako premoženje zapravi. — Dr. Dolenec odgovarja, da tako pravico ima vsak človek, da se pa občinam ne sme dati večí pravica, ki bi se dostikrat zlorabila. On toraj priporočá prestop na dnevni red. — G. Kersnik tudi pravi, da že državni zakonik to pravico in dolžnost nalaga občinam. Sicer pa sodnije rade vstrežajo v tem oziru in žene prve skrbé za to, da se možem postavijo varuhi. Pri glasovanju se preide o tej reči na dnevni red, ravno tako o porotnih sodnijah.

G. Kersnik poročá o odstranjenju davkarskih eksekutorjev, ter se sklicuje na dotično obravnavo v deželnem zboru. Država ima veliko dohodkov od

teh eksekutorjev, zato bi bilo treba znižati kazni, ki jih morajo plačevati ljudje. Naprava eksekutorjev sama ni slaba, ampak znižati je treba stroške. Zato on priporoča, naj se enketa pridruži sklepom deželne zbornice, ter nasvetuje:

„Slavna enketa naj sklene: Sklepu deželne zbornice kranjskega storjenemu v 10. seji dne 11. maja 1883, v resoluciji gledé vplačevalnega termina za davke in gledé preosnove institucije davkarskih eksekutorjev se popolnoma pritruje in slavna vlada se prosi v smislu teh resolucij nasvetovane olajšave vpeljati.“

G. Ogulin omenja, da bi bilo prav, ko bi se iz doneskov za eksekutorja občinam povrnilo stroški, ki jih imajo zaradi posredovanja. — Gosp. Robič predlaga, naj se pristojbine za eksekutorje znižajo za polovico. — G. Kersnik odgovarja Ogulinu, da občine nimajo nobenih stroškov. Pri glasovanju se sprejme predlog g. Kersnika z dostavkom g. Robiča, da naj se pristojbine davkarskih eksekutorjev znižajo na polovico.

(G. deželni glavar prevzame zopet predsedstvo.)

G. Klun poroča zatem o prostem ženitovanju; omenja, da mu ni treba popisovati slabih nasledkov prostega ženitovanja nepremožnih ljudi, ker so vsim znani. Čutilo jih tudi v drugih deželah, zato so na Štajarskem, Moravskem, Solnograškem, Gorenje-Avstrijskem in Predaleškem skušali narediti postavo zoper prosto ženitovanje. Pa tudi sodnije pripoznavajo te slabe posledice, in v poročilu sodnije v Šleziji in na Moravskem med drugimi vzroki naštevajo tudi neomejeno ženitovanje nepremožnih ljudi. Tudi naš deželni zbor je to spoznal, ter to reč obravnaval že l. 1864 in pripoznal potrebo postavbe zoper prosto ženitovanje. Leta 1871 je bil naš zbor pa res tudi sklenil tako postavbo, toda ona ni bila potrjena. Leta 1880 jo je ranjki dr. Bleiweis vnovič nasvetoval, pa tedanja večina deželne zbornice prestopila je o tem nasvetu na dnevni red. V lanskem deželnem zboru izročil je g. Klun načrt take postavbe in v 6. seji 29. sept. obširno dokazoval njeno potrebo. Izročila se je gospodarskemu odseku v pretres, ki je v seji 19. oktobra deželnemu zboru v tej zadevi nasvetoval sledeči predlog: „Slavni deželni zbor naj sklene: Samostojni predlog g. poslanca Kluna, priloga 31, odstopa se deželnemu odboru, da ga prevdara in deželnemu zboru v prihodnji sesiji poroča, oziroma svoj predlog stavi“. Naš deželni odbor ima toraj reč pretresati in gotovo mu bo naloga in odločitev njegova jako polajšana, ako tako veljavni in modri možje, kakor so se zbrali k enketi, o tej zadevi izrekó svojo misel. Opozorjal je g. poročevalec pa tudi še na to navado, da je deželni odbor ljudem, katerim je občina odrekala ženitovanske oglasnice, ne da bi jim bil nakladal dolžnost, da morajo plačati takse, ki jih ona za take oglasnice pobira. To je zbuvalo veliko nevoljo, ker so se taki ljudje občinskimi zastopniki potem še posmebovali, češ, vi ste mi branili ženitev, zdaj sem pa vendar dobil privoljenje in še celó zastonj. To ne sme biti, občine imajo pravico take takse tirjati in deželni odbor mora občinam to pravico varovati. Zato g. Klun enketo priporoča sledeča nasveta:

Slavna enketa naj sklene:

1. Deželnemu odboru se toplo priporoča, da izvrševajoč sklep deželne zbornice iz njegove 14. seje z dne 19. oktobra 1883 slavnemu deželnemu zboru pri prihodnjem zborovanju predloži načrt postavbe, ki bi vravnavala izdavanja ženitovanskih oglasnic v vojvodini Kranjski.

2. Deželnemu odboru se priporoča, da naj dotelej, dokler ta postava ne zadobi veljave, ženinom, katerim občine odrekajo ženitovanske oglasnice, in ki se vsled tega s pritožbami obračajo do deželne zbornice, ženitovanske oglasnice daje z odločnim naročilom, da morajo občini plačati postavno takso, ktera njih občina v smislu 4. točke tarife k postavi z dne 3. decembra 1868 za ženitovanske oglasnike pobira.“

O prikladah na direktne davke se po nasvetu dr. Vošnjaka preide na dnevni red.

Dr. Vošnjak poroča o strogejšem policijskem redu, zaradi kterega se je čulo veliko pritožeb. Treba bi bilo naročiti županom, da ojastrajo ravnanje. Pa reč je v zvezi s premembo občinskega reda, po kterem se bo morda občinskimi predstojniki dovolila pomoč žandarjev. On toraj ne stavlja nobenega predloga. Dr. Namorš izreka željo, da bi se županom dovoljevala žandarmerijska pomoč.

G. Ogulin omeja postopave, ki se čedalje bolj množé po deželi. Ne bi bilo toraj odveč priporočati vladi, da naj žandarmerija take ljudi, ako jih ji občina naznanja, prijema in zapira. Tudi delanje bajt v samotnih krajih naj se prepové in dovoljuje samo v vaseh. Tem željam se pritrdi. Tudi se izreče želja, da naj bi se odpravila mala loterija. G. Valjavac pri tej priliki omenja, da v Tržiškem okraju v loterijo znesó na leto okoli 14.000 gold. Konečno po nasvetu g. Detela enketa izreka željo, da bi se kolikor mogoče delalo na to, da bi bila sol ceneje, da bi se mogla rabiti tudi za živino. Naposled predlaga dr. Vošnjak, naj bi se že skoraj rešilo vprašanje, kdaj in kje človek zadobi domovinsko pravico. G. Bavdek ugovarja, da bi bilo za občine blizo Ljubljane jako slabo, ako bi si v njej domovinsko pravico zadobil vsak, ki deset let v njej prebiva, ker se mnogo ljudi in delavcev naseljuje v teh občinah. Dr. Vošnjak omenja, da se mesta branijo take postavbe, da bi bilo pa za deželo to jako koristno. On toraj priporoča, da se vreja domovinska pravica v tem smislu, da jo vsak dobi, kdor 10 let prebiva v kaki občini. G. Detela povdarja, da g. Bavdek gleda samo na svojo občino, da pa gre za celó deželo, ki mora iz svojega zaklada plačevati velike stroške. Tako se je moralo za neko žensko, ki je bila v Trstu rojena in ktere mož je bil v Trstu doma, nedavno plačati 1000 gold., ker je imel oče njenega moža v Slavini domovinsko pravico. To se mora odpraviti. Pri glasovanju se sprejme nasvet dr. Vošnjakov.

G. deželni glavar grof Thurn zatem naznanja, da se je baron Apfaltrern izgovoril, ker ni mogel priti k današnji seji. Omenja, da se je vsega skupaj od 62 povabljenih gospodov 50 vdeležilo enkete, da je bila toraj vdeležba velika. Sklepi bodo jako vstrezali deželnemu zboru, ki jih bode ali s primernimi postavami ali z drugimi pripomočki skušal dejansko izvršiti. Potem izreka zahvalo možem, ki so se samo iz ljubezni in skrbi do kmetijskega stanu sošli, da bi mu kolikor mogoče pomagali, in katerim bo zavest, da so po svoji moči pripomogli k povzdigi kmetijskega stanu, najboljše plačilo za stroške in trud. Dalje izreka zahvalo g. deželnemu predsedniku baronu Winklerju, ki se je tako marljivo vdeleževal sej, Ljubljani, ki je tako ljubeznjivo sprejela tuje goste in prepustila za zborovanje mestno dvorano, mestnemu županu Grasselli-ju za prijazne besede, s kterimi je bil enketo pozdravil in g. zapisnikarju Klunu za trud, ki ga je s spisovanjem zapisnikov imel.

G. deželni predsednik baron Winkler odgovarja, da ga je veselilo poslušati zanimive obravnave in prijetne sklepe, o kterih se za trdno nadeja, da jih bo tudi ministerstvo v predvaru vzelo.

Dr. Namorš se v imenu enkete zahvali deželnemu odboru, ki jo je sklical in nabiral za njo zanimivo gradivo, deželnemu glavarju grofu Thurnu, ki je zborovanje vodil in g. deželnemu predsedniku baronu Winklerju, ki se je zmerom zborovanja vdeleževal.

Za njim g. predsednik ob polusedmih zvečer sklene zadnjo enkettino sejo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. aprila.

Notranje dežele.

Poročali smo ob svojem času, da se je v Istri napravila „irredentovska“ družba: „Società politica istriana“, ktere naloga je irredentovsko zavest po moči med narodom širiti in slovanstvo zatirati. To pa ni še vse. Nadopolna mladež, ki na evangelij tega društva prisega, se tudi že skrbno v metanji petard in trosenji veleizdajskih tiskovin ter s pisanjem žugajočih pisem neljubim ji osobam po Pazinu peča. Ni še dolgo kar ste se razpočili ondí bombi in že zopet so bile pred nekaj dnevi zjutraj po voglih nalepljene tiskovine veleizdajske vsebine. Zločincev skoraj nikdar ni dobiti, če tudi se dobro vé, kdo so in od kod. Da poprej ne bo miru, dokler ne bodo dr. Amorosu sape zaprli, je več kakor gotovo, kajti on je duša istske „irredente“ in pod njegovim ščitom se poslednja razvija. Sicer pa tudi tukaj velja, da se z vrčem le tako dolgo po vodo hodi, dokler se ne ubije.

Takozvane „saison morte“ (politično mrtvega časa) ali po domače časa kislega mleka letos v Avstriji ne bo, ker bodo takoj po zaključju državnega zbora, deželni zbori svoje delovanje pričeli. Ker pa več deželnim zborom letos postavodajalna doba po-

teče in se bodo nove volitve vršile, bo tudi to vprašanje precej časa za rešenje potrebovalo. Med vsemi drugimi volilnimi borbami nas bo najbolj zanimala ona **deželne zbornice moravskega**, kjer se Čehoslovanom, če tudi v veliki večini v deželi, še vedno taka krivica godi, kakor se je do lanskega leta nam Slovenem na Kranjskem godila, da je namreč večina v deželnem zboru v nemških rokah. Nadjamo se, da se letos tudi moravskim Čehoslovanom posreči, da si bodo večino priborili, ktera jim po pravici tudi pripada. Dežela je slovanska, narod po večini slovanski in vendar ne sam svoj gospodar, ali ni to več, kakor čudno? Še bolj čudna zdi se nam pa malomarnost čehoslovanskih konservativcev, kako da zamorejo meni nič tebi nič, tako mirno roke križem držati, med tem ko nemški liberalci že zdavno na vse mogočne načine agitirajo, in so kakor „Politik“ vé povedati, tudi že precej zdatnega vspeha dosegli. Nadjamo se, da bodo moravski Slovani še v poslednjem času popravili, kar so do sedaj po malomarnosti opustili. Prizadeti si morajo pa tim več s krepko agitacijo nenaravni položaj sedanjega deželne zbornice prestvariti, ker je od tega zopet dolga vrsta šestih let na postavodajalnem polju ali v domačih ali pa zopet v tujih rokah. Kakor si bodo postlali, tako bodo pa ležali in njih lastna krivda bo, ako se jim pod sedanjimi ugodnimi obošaji ne posreči večine v deželnem zboru in z njo gospodarstva v deželi v lastne roki dobiti.

V **poljskem klubu** je jelo nekaj vreti, kakor v novem vinu. Vzrok temu je počasno postopanje vlade gledé podržavljenja poljskih železnic, zaradi česar je po celi deželi silno huda agitacija nastala proti klubu in z njim vred proti sedanji vladi. Kriza je neki že tako narastla, da se misli poslanec Groholski klubovemu načelnistvu odpovedati. Konservativni „Czas“ pa pred vsakim prenatrženjem in sploh pred zovoljno agitacijo svari in k edinosti opominja. Razpor in nesloga, v slovanskem življu povsod zasejana lulika, popele ste se tudi tukaj do lepega cvetja. Klub se mora pred vsako tako agitacijo skrbno čuvati, kajti pogubljiva bi mu bila.

Csegladski škandal, ki ga je Vrhovajevo stranka provzročila, je na Madjarskem že silno veliko vode skalil. Štirje poslanci so bili več ali manj žaljeni na časti in zasramovani, eden še celó tepen in hudo telesno poškodovan. Šest si jih je napovedalo zaradi tega dvoboje, ki bodo pa brž ko ne izostali. Mestni glavar Csegladski je odstavljen, ker ni vporabil svoje oblasti, da bi bil škandal zabral in poslance čulval. Vrh tega prišel je pa še v disciplinarno preiskavo, ktera se je ravno te dni končala in se bo sklepalo, kaj naj se z njim zgodi.

Opavsko meščansko društvo sklenilo je soglasno napraviti peticijo proti podržavljenju cesar Ferdinandove **severne železnice**. Vzroki, ki so Opavčane k temu koraku napotili, nam pač niso znani.

Vnanje države.

Batalijoni, ki so na čast cesarjeviču Rudolfu v **Beligradu** naročeni, že tje kaj dohajajo. Okrašenje mesta in kraljevega dvora se je že pričelo. Ravno tako je v Rumuniji vse živo zaradi predstojega visocega obiskanja. Program, kolikor ga je do sedaj gotovega, je: Zvečer na dan prihoda velika vojaška serenade. Drugo jutro se bodo med saboj razgovarjali kralj in kraljica ter Rudolf in Štefaniya, potem javna vožnja po mestu. Ob 11. uri veliki sprejem diplomatskega zastopništva in avstro-ogerske nasebine. Nato bode malčevanje na kraljevem dvoru. Popoldne velika vojaška parada; ob 5. uri dvorni obed, na kar se bodo ministri in drugi dostojanstveniki predstavili. Zvečer veliki ples v rumunski narodni noši in opera, po operi odhod v Turn Severin.

„Glas Črnogorca“ proglašá vse novice, ki so bile posebno v poslednjem času po Dunajskih in Budapeštanskih listih toliko praznega hrupa o **Črnigori** napravile, za zlagane. On pravi, da ni res, da bi se črnogorski batalijoni kje ob meji zbirali; dalje je ravno tako zlagano, da bi bil šel vojni minister Plamenac v Belgijo orožje kupovat, minister Maša Vrbica pa menda v Petrograd denarja na posodo iskat. Pisali so o treh milijonih rubljev. Oba junaka sta doma, in „Glas Črnogorca“ pravi, kdor ne verjame, da ju lahko gledat pride in sam se bo prepričal, da je res tako.

Nemški cesar se bo podal te dni v Wiesbaden v kopeli, kakor po navadi vsako leto, da bo tudi letos kopanje do spomladanskih vojaških vaj končal. Cesarica Avgusta je pa neki na plućih zbolela; vendar pa, kakor so se zdravniki izrekli, ni nevarnosti za njeno življenje. Novo zasedanje državnega zbora bo pokazalo, ali je Bismarku resnica, da se bo pruskemu državnemu poslovanju odpovedal, ali je vse le gola komedija, kakor jo je stari Otton že večkrat napravil. Bismark bo morda tako dolgo kralja se svojo prošnjo za odpust iz pruske državne službe dražil, da mu ga bo Viljem konečno vendar le res dovolil. Kakor bo pa kralj pri volji, bo pa Bismark rekel: „Naj pa še malo počakam, da vidim, kako bo.“ Ako se pa v resnici res misli odpovedati, potem bo skoraj gotovo sedanji minister notranjih zadev Puttkammer stopil na mesto prvega pruskega ministra, kajti Bismark se je v svojem listu „Nord. Allg. Zig.“ tako izjavil, da se ne bo nikaka nova služba napravila in tudi na kako ministersko krizo ničesar ne kaže. Pri vsem tem bi se pa Bismark osredju (centrumu) jako rad po robu postavil, ker mu je presamostojno in prerobato, ter se je iz tega

namena narodno-liberalcem in konservativcem približevati jel. Narodno-liberalci so pa tudi pripravljeni, da se bodo zopet z njim zvezali, vsaj se to iz govora sklepati dá, ki ga je g. Miquel imel na velikonočni ponedeljek svojim volilecem.

Francozi so postavili Gambeti v Kahorsu spominek. Ob tej priložnosti govoril je minister Ferry tudi o potrebi konkordata, čemur je ondašnji škof tudi popolno pritrdil. Časnikarji so mu pa vrh tega še podtaknili, da bi bil Kahorski škof rekel, da je njegova duhovščina republikanskega duha. Škof se je sedaj oglašil in pravi, da on tega ni nikdar govoril, temveč je le rekel, s kakošno požrtovalnostjo da ona svršuje svoj po:večen poklic in kako modro in previdno da se škofijskim naredbam klanja. Njegovi podložni niso republikanskega mišljenja in zamerili bi mu bili, če bi se ne bil Ferryju tako izrazil, kakor se je o svoji duhovščini na ravnokar povedan način, in nikakor ne z besedami, ktere mu pripisuje „Agence Havas“. Sicer pa škofa poznajo, da je ultramontanec.

Izvirni dopisi.

Z Jesenic, 18. aprila. Dragi mi „Slovenec“! Od vseh strani mile domovine prinašaš nam vesele in žalostne vesti, ali dopis iz Jesenic je bela vrana, dasiravno se mišljenje Jeseničanov in tvoj program jako vjemata, kajti tukajšnje ljudstvo je verno, narodno in avstrijsko, zatoraj cenjeni „Slovenec“ dovoli prostorček v tvojih predalih tudi dopisu iz Jesenic.

Osnovano se je 24. pr. meseca pevsko društvo, pod vodstvom nadučitelja Fr. Majer-ja; kako v spret nih rokah je to pevsko društvo, nam spričuje prva javnost, kajti po pettedenskih vajah stopilo je društvo javno pred svet, namreč velikonočni ponedeljek priredilo je veselico s petjem in loterijo v prostorih Šrajove gostilne. Dasiravno je pevsko društvo iz raznih pevskih moči sestavljeno, je neutrudljivi g. pevovodja tako marljivo podučeval, da se društveniki več pesem v zboru peli. Občinstvo je pevcem ploskalo, brez konca in kraja. G. pevovodju se je zahvaljevalo in mu častitalo za velikanski uspeh ter izreklo svoje začudenje, da je mogoče v tako kratkem času toliko doseči. To ti je bil večer, kakoršnega še Jeseničan ni imel v svoji sredi. Le tako naprej, slava!

Iz Celjske okolice, 19. aprila. („Vahterca“.) Govorilo se je v krogih „Vahterčinih“ botrov, da se ime „Vahterce“ zopet spremeni. Boljši pristaši nemških naprednjakov vendar čutijo, da to ime ni bilo dobro izvoljeno; koliko je gospoda že slišala o tem šale in ni imela tehnega odgovora. Kolikor besed ima ta naslov, toliko je neresnic! Imenuje se „Wacht“ ko ni kaj čuvati med dvema strankama, ker je c. kr. oblast tukaj; potem še „Deutsche Wacht“ in „Cilli“, v sredi kompaktno živčih Slovencev! Gotovo da je od več! Bolje bi še kazalo „Deutsche Wacht“ kde drugje, ali magari v Tirolah, v Graecu, Trstu ustanoviti! Pozdravljamo ove zmerne nemške kroge kojim ime „Wacht“ in tudi nje prestrastne načela ne dopadajo, tod svetujemo jim ustaviti še „Kmečkega Prijatelja“. Koristil stranki družega ne bo, nego da se vrednik pa kmetje malo slovenskega naučijo; drugo delo, kmeta podučevati naj njim prepuščajo, kojim je dokazano.

Izpod sv. Jošta na Kozjaku, 17. aprila. (S pošte. Prijateljem knjige.) „Slovenec“ je v številki 86 priobčil dva dopisa, gledé katerih bodi pisatelju teh vrstic dovoljeno, da jih še enkrat spravi „na dnevni red“.

V prvem poročilu se nek dopisnik pritožuje zavoljo „neprimernih“ ovitkov, ki se kolekovani prodajajo po poštah, ter konča z mislijo, da bi ta nova naprava bila neka „škoda za pošto in za nas“. — Dobro je, da tudi taka reč, akoravno dozdevno malenkostna, pride v javnost. Bralec pa, kteremu je mar, da se star razjasni, bo od svoje strani rad pero nastavljal za pojasnilo. Kar se posebič tiče zgornje zadeve, bodi omenjeno, da se na pošti dobivajo kuverte dvojne vrste, ena je večja, druga manjša. Vsak dopisovalec si toraj zamore izbrati obliko, ktera mu je izmed teh dveh ljubša. Zdi se, da pritoževalec ima le eno pred očmi. No, okus ali moda se menja tudi gledé papirja. Tako je prišlo, da se v najnovejšem času po papirovnicah poproda največ kuvert v obliki sedanjih poštovnic. Nekdanji papir sedaj baje spada že med „staro kramo“. Nove vrednotnice bi toraj bile „primerne“ sedanjemu svetu. In Dunajski „Vaterland“ na pr. je poštno vodstvo pohvalil zavoljo tega, ker je stare in že preživele kuverte nadomestilo z „elegantnimi“ in „modernimi“. Sicer pa: „Koliko ljudi, toliko čudi“. Papir-pismov-

nik, kakoršnega (50 listov s 50 ovitki) na pr. pisatelj teh vrstic iz „Katoliške Bukvarne“*) (škatljico po 80 kr.) dobiva, je ravno primeren za večjo obliko pošt nih ovitkov. Papirariji znajo, da ste obe obliki pri dopisovalcih priljubljeni, a pošta se je z novo naredbo samo prilagodila „duhu časa“ v rečenem oziru. Samo ob sebi se pa razumeva, da le dve obliki ne morete vstrezati vsem ljudem.

V sledečem dopisu v isti številki nek drugi gospod obeta, da bo nam podajal izpiske iz poljskega mesečnika „Przeglad“. Dobro došel! Pisatelj teh vrstic naj pri ti priliki odvali kamen, kteri mu že zdavno teži sree. Kakor podoba kaže, je izvestno, da „Slovenec“ ima več bralcev, ki dobivajo manje znane liste. Želeti bi bilo, da bi oni za slovensko občinstvo zanimive članke blagovoljno dopošiljali vrlemu našemu dnevniku konservativnemu v posnetku — servatis servandis, — kakor je to na premer že večkrat storil gospod poročevalec od Drave. Še do ubogega stavca bi se dopisnik rad obrnil s prošnjo, naj pri njemu nerazumljivih besedah dobro pazi na črke v rokopisu. Kdor je stavca pri delu že omiloval, kakor v „Katoliški Tiskarni“ pisatelj teh vrstic, tisti se nad tiskovnimi pomotami pač ne bode mogel hudovati. Posebno dopisniki res včas ne vejo, ali bi se jokali ali jezili, ker jim stavec marsikaj pokvari. Tako na pr. je v št. 86, o kteri je govor, postavi pod čelo: „v ponedeljek 15. aprila“; letošnja pratika pa pové, da je 15. aprila bilo v torek, a v ponedeljek bil je praznik. Domače besede si čitatelj lahko še sam izpravi, ali drugače je s tujkami. Na pr. v ravno omenjenem naznanilu poljskega „Pregleda“ je stavec namesto „Blagosławiony“ napravil**) „Blagostawiony lud“ itd., ker ga gospod dopisnik menda ni posebej opozoril na suho črko l, namreč l, kakoršne naša abeceda ne pozna, dasi se v srednjem in spodnjem Kranjskem še danes izgovarja kakor sodi Poljak Baudouin de Courtenay***), profesor slavistike na vseučilišču Kazanjskem ob Volgi. Pisatelja teh vrstic je predlanskim obiskal nek profesor prava na isti univerzi ter pripovedal, da omenjeni slavist, ki je pred nekterimi leti po naših krajih hodil, na svojem poto vanji ne potrebuje voza, zadostujete mu nogi pa palica. Ah, ti trdi l, kam zapeljuješ? Isto tako je tiskano „zadanin“ v stavku o „celu i zadaniu“ (o cilju in zadnji, nalogi) „Pregledovem“. Pri takih okoliščinah bi kazalo, da dopisniki tujke pišejo razgovetno in da na posebnost opozorijo stavca****), od kterega ne smemo zahtevati, da bi moral poznovati lastnosti raznih jezikov; slovenski bralec pa, če je tujka prav tiskana, na prvi pogled razbere razloček med obliko domačo in sorodno.

Z Štajarskega, 15. aprila. (Razno.) Graški list „Kirchenschmuck“, je v svoji stroki prav izvrsten list. Škoda, da v slovenskem nimamo nobene tacega lista; pa menda ga prav v kratkem še tudi ne bomo izdajali. Vendar bi bilo pa vsekako prav, ko bi „Slovenec“ tudi na to malo ozira jemal, ter prinašal dotična poročila duhovnim gg. naročnikom.

Ravno tako dobro bi bilo, ko bi nam „Slovenec“ som ter tje poročal iz lista „Correspondenz-Blatt des österreichischen Clerus“, kar bi bilo primerno in dozdevno za rabo. Tam najdemo n. pr.: Die k. k. Bezirkshauptmannschaften sind zur Einbringung der Stolagebühren (nach § 25 Rechtsverhältnisse der kathol. Kirche vom 7. Mai 1874) verpflichtet.

Ravno tako:

Amtscorrespondenzen, d. i. Schriften, welche von Behörden, Aemtern u. s. w. an andere Behörden gerichtet werden, sie mögen eine Partheisache treffen oder nicht, sind kein Gegenstand einer Gebühren-Entrichtung itd.

Marsikaj se najde v obeh listih, ki je za duhovščino prav zanimivo in potrebno; ki pa vendar

*) Izraz „bukvarnica“ je nekako pomanjkljiv, ker se iz njega ne vidi razloček med „knjižnico“ in „knjižgarnico.“

Dopisnik.

**) Pisatelj teh vrstic ni videl „Pregleda“, a kolikor mu je znana poljska knjiga, lahko reče, da bi mesto prvega a moralo stati o, in v besedi obakrat biti trdi t.

***) Gl. Šuman: „Slovnia“, stran 55.

****) Stavce ste, g. dopisatelj, dobro ošeskali. Nič ne tajimo, da je včasih malo zasluženo; mnogokrat pa tudi ne. Že naglica, s katero se morajo dnevnikarji staviti, isto tako naglica, s katero se morajo pregledovati, naj blagovoljno pri čitatelji izgovarja tiskovne pomote. Mnogokrat so pa krivi takih pomot gg. dopisniki sami, ker tako slabo in nerazumljivo pišejo zlasti imena, da večkrat najboljši stavec pravega ne more pogoditi.

Stavec.

vseh listov ne more niti čitati niti naročati. Zato bi gotovo „Slovenec“ marsikomu jako vstregel, ko bi vmes tudi take reči donašal, ker brez „Slovenca“ ne moremo lahko biti. Poskusite, znabiti bi se dalo kaj osnovati.

Opomba vredništva: Je pač tudi za nas enako težavno, liste vseh raznih strok imeti in čitati. Potem je pa spet prašanje, mar li bi bila večina s tem zadovoljna? Če bi pa marsikdo ne rekel: To ne gré v političen list itd. Bomo videli, kaj bi se dalo storiti.

Domače novice.

(Pri današnji dopolnilni volitvi) za mestni odbor sošlo se je 79 volilcev, ki so naslednje od narodnega volilnega odbora nasvetovane kandidate volili: Dobili so glasov gg.: Ig. Valentinčič 77, J. Geba 76, Sr. Nolli 76, Počivalnik 72, Škerbinec 64.

(Pri včerajšnjem) volilnem shodu v Ljubljanski čitalnici bil je namesto odstopivšega g. Stegnarja za kandidata v II. razreda postavljen c. kr. notar g. Ivan Gogola.

(Sokolov večer) v Schreinerjevi pivarni je bil primerne dobro obiskovan. Posvetovali so se o bodočem delovanji v gorkejem letnem času. Tako so sklenili, da bo prvi izlet v Dol 11. maja, družega ga napravijo ob Binkošti v Mozirje, kjer se bo blagoslovila prekrasna zastava Savinjskega Sokola. Škoda, da imajo tedaj tudi v Karlovcu svojo slavnost, ktera se bo pa morda še preložila, kar bi bilo gotovo prav in želiti, da bi se tim bolje ona v Mozirji impozantno vršila. Hrvatje so probujeni, na Štajarskem je pa tega še v obilni meri potreba.

(Slovensko gledišče) v nedeljo zvečer je bilo zopet napolnjeno, če tudi ne toliko, kakor na Velikonočni ponedeljek. Predstavljal se je v drugič „Baron Trenk“ in radi priznamo, da mnogo spretneje od prvokratne predstave. Danilo in Jelica, ki sta se nocej posebno odlikovala, dobila sta vsak po en venec, Jelica vrh tega še dva krasna šopka in obilega ploskanja. Kostreš, harambaša hajdukov je bil tudi nocej neprekosljiv in ravno tako težko doseči bilo bi kapucina Pavnoviča. In vendar se je občinstvo nekako, rekli bi, ostentativno zdržavalo javnega priznanja, pri njunih nastopih oziroma odhodih. Mi si stvar drugače ne moremo razjasniti, kakor da je bilo p. n. občinstvo od v resnici dovršenega nastopa toliko prevzeto, in to lahko trdimo, kajti tiho je bilo in zamaknjeno v igralca — da mu je naposled vsled tega ploskati pozabilo. Naj so mu te skromne vrstice v pravično in zaslužno priznanje. Tudi družega oboja se nam je hvalevredno spominjati, skličevajoč se na izjavo od torka v našem listu. Dohodka je bilo 190 gold. Bodoča predstava v nedeljo 27. t. m. na korist jako priljubljeni in spretni igralci gospici Nigrinovi in gosp. Petriču. Igrala se bo Bisernica.

(Naznanilo.) Koncem t. m. dobi čitalnična restavracija Ljubljanska novega gostilničarja. Že več let sem se v slovenskem središču jako občutljivo pogreša gostilna, koja bi vsestranskim željam in zahtevam slovenskega prebivalstva ustrezala. Ker za gotovo pričakujemo, da bo novi čitalnični gostilničar ložej in radovoljneje ustrezal željam slovenskega občinstva, kot dosedanji, opozorjamo na to premembo. Skrajni čas je že, da postane restavracija narodne čitalnice zopet splošno shajališče narodnega življa. Tudi tujstvu iz dežele, koje se slučajno mudi v Ljubljani po opravkih, bodi čitalnična restavracija priporočena v porabo, ter mu bo gotovo tudi dobro došla.

(Mešani zbor čitalničnih) pevcev pel bo v nedeljo 4. maja pri sv. maši na Rožniku, ako se kaj do takrat ne spremeni.

(Deževno in mrzlo vreme) smo dobili, ki je vseskozi aprila vredno.

(Gromelo) je v nedeljo dopoldne, popoldne se je pa bliskalo. Naš narod pravi, če pred sv. Jurjem gromi, da snegovu gromi. Bomo videli!

(Toča) se je bila včeraj popoldne vsula v okolici Ljubljanske, zlasti proti Mariji Devici v Polji in Sostremu v taki obilnosti, da je par prstov debelo ležala po polji. Ker so žita še majhna, menda ni napravila preveč škode, reži pa se bo pa vendar le več ali manj poznalo, da je bila od toče pobita.

(Pestovke) povrnilo so se zopet v naše kraje in jih je že celi teden videti. Prve prikazale so se na Veliko soboto.

(Dalmatinec) si močno prizadeva, da bi dobil „Sonnenwendhof“ na zapadni rebri Ljubljanskega grada v zakup, kjer misli potem svojo kapljico točiti. Gori se bo že še hodilo, ali nazaj bo bogpomagal!

(Gorejska železnica) omislila si je v Loki ambulatno impregnacijo švelarjev; pripeljali so jo nekako pred 14. dnevi.

(Trgovinska in obrtna zbornica.) (Dalje.) Pred vsem se ne more odobravati, da se ni postavila posebna volilna kategorija za one, ki se bavijo z rudarsko obrtjo, kajti do zdaj so imeli oni, ki se bavijo z rudarsko obrtjo, vedno poseben volilen razred, dalje je rudarstvo v Kranskej velikega pomena, kajti 50 z rudarsko obrtjo se havečih plačajo na rudniških pristojbinah znesek 2144 gold., in naposled tudi ne more biti tu odločilno slavne trgovinske in obrtne zbornice mnenje, češ, da ima veliko število onih, ki se bavijo z rudarsko obrtjo, ob enem tudi v oddelku velikih obrtnikov volilno pravico, to slednje pa se zgodi le redko in večina rudniških posestnikov vendar nima v oddelku velikih obrtnikov volilne pravice.

Pridržala se je torej za one, ki se bavijo z rudarsko obrtjo posebna volilna kategorija, ki ima voliti dva prava člana.

Dalje se je gledé na pičlo število onih obrtnikov, ki v zborničnem okraji pridobinskega davka 100 gold. ali čez plačujejo, spoznalo, naj ti ne volijo po treh članov, kakor je nasvetovala slavna trgovinska in obrtna zbornica, ker je to preveč, marveč le po dva zbornična člana v kategoriji veleobrti.

Dalje se je v § 2 sub I in II vložil po jeden pasus, kateri principijelno vstreza zahtevi § 7, odst. 2 trg. zakona, po katerem davčni census za volilno pravico v deželni zbor tudi daje volilno pravico v zbornico. Da si je Ljubljanska zbornica zmanjšala minimalni census 2 gold. 10 kr. pod zdanji census za deželnozbornske volitve, je vendar potrebno, da se vložijo omenjeni pasus, kateri se zakonu primerno, zdaj v vseh volitvenih redih nahaja in je odločilen, če bi se pozneje zmanjšal census za deželnozbornske volitve.

Dalje naj bi se pri naštevanju k trgovski oziroma k obrtni sekciji pripadajočih obrtnih in trgovinskih strok v toliko izvršila poprava, da se med trgovskimi obrtni tudi navaja obrt spediterja (pred obrtjo komisijonerja), navpak pa naj se pri obrtni sekciji začne besede „obrti prvotne produkcije iz kmetijstva in gozdarstva, kakor tudi iz rudarstva“ izpusté, nasproti pa naj se na konci besede „naposled rudarska obrt“ vzprejmó.

Na § 3—13 so se po visokega trg. ministerstva ukazu z dne 9. januarja 1883, št. 38.893, (intim. z dopisom z dne 20. januarja 1883, št. 152 pr.) izdanih normalnih pravilih izvršile nekatere modifikacije, ktere so se med obravnavami o reviziji volitvenega reda kot potrebne izkazale. Osobito zadeva to določilo § 8 in 9, zadevajoča vrnitev izpolnjenih glasovnic z izkaznicami vred na volilno komisijo.

V to smer se je dovolilo, ker so se stavili pomisleki proti občinam kot obligatornim posredovalnim organom, da se popravijo prvotne določbe v tem zmislu, da so le obrtna oblastva pri vračanju volitve zadevajočih papiroev od strani volilcev na volitveno komisijo preskočiti ne smejo, volilec pa je na voljo samo, svoje volilne listke z legitimacijami vred na kakoršen koli način (po pošti, po davkarskih ali občinskih uradih) poslati obrtni oblasti prve instance. Visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo pričakuje, da bode tako postopanje, ki je zdaj vravnano, porok, da se ne bodo vršile nepravilnosti pri volitvah.

Dostavek k § 8 ali 7, kterege je predlagala trgovinska in obrtna zbornica, se je kot neprimeren izpustil; nasvetovanemu dostavku k alineji 5 istega paragrafa se je ugodilo v § 9.

Pozivlje se torej slavna trgovinska in obrtna zbornica, da vsled navedenega ukaza visokega c. kr. trg. ministerstva z dne 17. jan. 1884, št. 37.831, temu predloženemu eksemplaru soglasen pare novega volitvenega reda v 8 dneh predloži, da se bode vis. c. kr. trg. ministerstvu v potrditev predložil.

(Dalje prih.)

Razne reči.

— Red svetega Save prejel je naš rojak g. Davorin Jenko v Belemgradu od srbskega kralja za umetnost. Častitamo skladatelju znanega navdušenega „Naprej zastava Slave!“

— † Umrli je č. g. Jožef Durjava, vikar v pokoji v Jamljah. Naj v miru počiva!

— Komisija zaradi ribarenja v jadranskem morju, o kateri smo unidan poročali, sošla se je, kakor naznanja „Soča“ 17. t. m. v Gorici, ter ima svoje seje po določilu avstrijske vlade v poslopi c. k. okrajnega glavarstva. Za včeraj se je napravljala slovesna predstava v gledišči na čast udom te mešane komisije. Po končanem posvetovanji namerava mesto napraviti sijajen obed (banket).

— Jurik's Adress-Buch der Stadt Marburg. Pod tem naslovom je ravnokar izšla knjiga, prav važna za Mariborčane in vse, ki se za Mariborske razmere brigajo. V knjigi je najprej na 42 straneh najti vsakovrstnih inseratov iz Maribora, potem sledi kratek zgodovinski in topografski obris Mariborskega mesta in naposled imenik vseh oblastnih, društven, obrtnikov in mestjanov, ne le kako se pišejo, ampak tudi kaj so in kje da stanujejo, tako, da vsako lahko v tem imeniku najde ne le imena, ampak tudi stanovanje vsakega mestjana. Ta oddelek daje knjigi največ vrednost, dasiravno je ravno v tem oddelku največ pogreškov, čemur pa se ne bo nihče čudil, ki pomisli, kako težavno delo da je, takšni imenik prvokrat sestaviti. Na podlagi tega imenika bode zdaj lahko imenik dopolniti in popraviti, ter drugo leto podati Mariborčanom še boljše in popolnše knjigo. Iz izdajateljevega inserata smo izvedeli, da namerava enako knjigo izdati tudi za Radgono, Ptuj in Celje. To nas je najbolj napotilo na to, da o tej knjigi nekoliko besed javno spregovorimo. Kakor smo izvedeli, izdajatelj ali prav za prav izdajateljica ni v Mariboru doma, čeravno zdaj tu stanuje, zatorej ji tudi skrajne razmere in domača imena ne morejo biti tako znana, kakor drugim, ki od mladih let tukaj bivajo. Tej okoliščini je menda najbolj pripisovati, da se v imeniku toliko pogreškov nahaja. Brž ko ne izdajateljica tudi slovenski ne vé in slovenskega pravopisa ne pozna, in zavoljo tega je toliko nedoslednost v pisavi zlasti slovenskih imen. Pravilno so večidel tiskana, le imena iz lavantinskega šematizma, druga pa so večidel tako čudna, da bo se marsikdo ali jezil ali smejal, videti imena tako grdo popačena. Znano nam je sicer, da imajo nekteri ljudje posebno veselje slovenska imena pačiti ter jih rajši na vsak mogočni način zapišejo, le ne pravilno, vendar pisati Janeschütz, Andreasschütz, Jackolitsch mesto Janežič, Andrašič, Jakolič itd. zdi se nam preabotno. Pri drugem izdanji tega imenika, posebno pa pri izdavanju obljubljenih imenikov mesta Radgone, Ptuja, Celja naj pač izdajatelj ta nedodastatek odpravijo ter imena tako pišejo, kakor se spodobi. Stvarne pogreške naj bi dotične oblasti ali društva izdajateljici objaviti blagovolile, da se pri drugem izdanju popravijo, ker niti sama izdajateljica, niti kateri drugi posameznik ni vstanu vseh stvarnih pogreškov popraviti. Jaz opozorujem tukaj samo na eden pogrešek: Dr. Duchatsch, mestni župan ni dekoriran z vitežkim križem železne krone; tega si je pač želel, dobil pa je le vitežki križec Franc-Jozefovega reda. Ne gledé na te reči, pa je res knjiga hvalevredna zlasti za Maribor in okolico. Dobi se po tukajšnjih bukvarnah iztis po 1 gl.

— Iz Trsta je odšla v Genovo in v Marseille pred nekaj časom komisija ondašnje luke študirat. Tista komisija je svojo nalogo dovršila ter se je pretekli teden domu povrnila, kjer bo izgotovila spomenico za Tržaško trgovsko kamoro in za trgovinsko ministerstvo o svojih študijah. Vsled teh se sedanja Tržaška luka ne bo nič povečevala, pač pa se bodo po nji tu pa tam napravile posebne za promet imenitne naprave, ki bodo še okoli dveh milijonov goldinarjev veljale.

Poziv.

Binkoštni praznike, v dan 1. junija t. l., slavimo bode slovensko telovadno društvo „Savinjski Sokol“ v naročji prekrasne Dolenje Štajerske, v Mozirji, slavnost blagoslovljenja društvene svoje zastave.

Podpisani odbor usoja si tem potem vabiti najuljudneje slavna narodna društva, vse odlične narodnjake naše, narod iz ožje naše domovine, kakor tudi bratski nam narod iz slovanskega juga ter mile nam brate na severni strani bivajoče.

Dragi rojaki! Vdeležite se navedene slavnosti v mnogobrojnem številu, da skupno z Vami vredno proslavimo slavnostni dan in združeno delamo v prosep milega nam naroda slovenskega, posebe pa da si prizadevamo v prostem narodu vtrditi pravo narodno zavest, ter ga skušamo dovesti do pravega narodnega prepričanja.

Slavna narodna društva, ktera nameravajo Binkoštni praznike vdeležiti se slavnosti blagoslovljenja zastave „Savinjskega Sokola“ v Mozirji in se do danes neso še prijavila, prosimo najuljudneje, da blagovolé svojo vdeležbo najdalje do 30. t. m. naznaniti slavnostnemu odboru v Mozirje, da mu bode potem mogoče pravočasno oskrbeti potrebne priprave in uredbe.

Za znižano ceno po železnici, ki se za časa objavi, se je skrbelo.

Spored slavnosti naznani se v kratkem.

Radi vožnje iz Celja v Mozirje in radi slavnostnega banketa izvolijo naj se slavna društva in p. n. gostje o pravem času oglasiti pri starosti „Savinjskega Sokola“ gosp. Josipu Lipoldu v Mozirji.

Na zdravje!

V Mozirji v dan 18. aprila 1884. l.

Slavnostni odbor.

Telegrami.

Dunaj, 21. aprila. Cesar je pomilostil Karola Šenka. Najvišji sodni dvor spremenil mu je vsled tega smrtno kazen v dosmrtno hudo ječo. Hugon Šenk in Šlosarek bosta v torek zjutraj 22. t. m. ob 7. uri obešena.

Carigrad, 21. aprila. Prestolonaslednika jahala sta včeraj tri ure okoli Carigradskega obzidja in sta pri tej priložnosti obiskala palačo Dolma bagdše.

London, 21. aprila. Angleška vlada sklicala bo konferenco, na kateri se bodo posvetovali o egiptovskih financah. Gordon je brzojavil 8. aprila Bakerju, da naj skrbi kje bi se 200.000 funtov šterlingov dobilo, ki bi se Sultanu dali, da bi 2000 do 3000 Nizamov v Berber poslal, ki bi ondi red napravili in Mahdiju tla spodkopali.

Kahira, 21. aprila. Parnik s 300 beguni iz Shendyja razbil se je na Nilu. Uporniki so begune, ki so se rešili hoteli, vse pobili. Prebivalci po Berberji žugajo. Vsi se bojé, da bodo ustaši Berber prav kmalo zasedli.

Tuji.

20. aprila.

Pri **Malič**: W. Keimann, kupec, iz Berolina. — Horowitz, Eckstein, Oppenheimer in Nikolajšek, kupci, z Dunaja. — Baron Arten Bourguignon, c. k. častnik, s soprogo, iz Trsta. — Franc Košer, tovarnar, s soprogo, iz Celja.

Pri **Slonu**: G. dr. Coen, advokat, iz Trsta. — Jakob Mrak, župnik, iz Železnikov. — Karl Hafbauer, iz Tržiča.

Pri **Tavčarji**: Bened. Gautsch, grafičinski oskrbnik, iz Obererkensteina. — Jožefa Dobek, zasebnica, iz Zagorja. — Franc Pietzka, tovarniški vradnik, iz Zaloga.

Pri **Bavarskem dvoru**: E. Laurich, kupec, iz Knittelfelda. — Max Galler, posestnik, iz Št. Paula. — Peter Wernik, mesar, iz Postojne.

Pri **Južnem kolodvoru**: Viljem Zach, z Dunaja. — Julijus Wolf, zasebnik, iz Inomosta. — Anton Götz, pivovar, iz Maribora. — Jožef Lichteneker, iz Vidma.

Dunajska borza.

19. aprila.

Papirna renta po 100 gl.	79 gl. 90 kr
Sreberna	81 „ — „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	100 „ 70 „
Papirna renta, davka prosta	95 „ 40 „
Ogerska zlata renta 6%	122 „ 15 „
„ „ 4%	91 „ 65 „
„ papirna renta 5%	88 „ 40 „
Kreditne akcije	160 gl. 321 „ 10 „
Akije anglo-avstr. banke	200 gl. 119 „ 75 „
„ avstr.-ogerske banke	849 „ — „
„ Länderbanke	113 „ 25 „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	570 „ — „
„ državne železnice	315 „ 90 „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	210 „ 75 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 123 „ 75 „
4% „ „ 1860	500 „ 137 „ — „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 171 „ 25 „
„ „ „ 1864	50 „ 171 „ 25 „
Kreditne srečke	100 „ 176 „ 75 „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ 50 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 73 „
Francoski napoleond.	9 „ 63 1/2 „
Nemške marke	59 „ 40 „

ŠMARNICE

za tekoče leto

se dobivajo v (4)

„Katoliški Bukvarni“

po sledeči ceni:

V pol usnji z barveno obrezo — gl. 90 kr.
vse v usnji z barveno obrezo | „ — „
vse v usnji z zlato obrezo . | „ 20 „

Po pošti 10 kr. več. Kdor vzame 12 skupaj dobi jedne za nameček.

Najcenejše se knjige pošiljajo po pošti s križnim zavitkom, denarji pa po nakaznicah. S poštnim povzetjem stane mnogo več, pa nepotrebnih stroškov.